

Михайло Коцюбинський

Життя і творчість письменника

Повість

«Тіні забутих предків»

Михайло Михайлович Коцюбинський (1864-1913)

Народився: м. Вінниця

Сім'я: батько - Михайло Матвійович (дрібний службовець),
мати - Гликерія Максимівна Абаз (з польської шляхти)

Освіта: Барська початкова школа (1875 — 1876), Шаргородське духовне училище (1876 — 1880)

Доросле життя:

- 1885 р. увійшов до підпільної «Молодої громади», за що був притягнутий до судової відповідальності;
- в 1890 р. почав друкуватися — львівський дитячий журнал «Дзвінок» опублікував його вірш «Наша хатка»

Михайло Михайлович Коцюбинський

(1864-1913)

1898 р. – переїжджає у Чернігів, де одружується (Віра Устимівна Дейша)

1907 р. - з анонімного листа дружина дізналася про стосунки чоловіка з Олександрєю Аплаксіною (молодшою його на 16 років) та примусила його дати слово не кидати родину, здоров'я письменника підірване.

1911р. — «Товариство прихильників української науки і штуки» призначило Михайлу Коцюбинському довічну стипендію в розмірі 2000 крб. на рік, щоби він міг звільнитись зі служби.

Михайло Михайлович Коцюбинський (1864-1913)

На початку 1912 року Михайло Михайлович захворів. Його мучили астма і туберкульоз. Через потребу в лікуванні Коцюбинський відвідав Італію (острів Капрі) й інші країни Європи.

25 квітня 1913 року письменник помер.

Поховано Коцюбинського в Чернігові на Болдиній горі, його улюбленому місці відпочинку.

*«Велику людину втратила Україна —
довго і хороше пам'ятатиме вона її добру роботу»
М.Горький*

Тематика творчості

Реалістичні твори - «На віру» (1892), «Ціпов'яз» (1893), «Дорогою ціною» (1902).

Психологічні твори - «В путах шайтана» (1899), «Лялечка» (1901), «Поєдинок» (1902), «На камені» (1902).

Соціальні твори - «Сміх» (1906), «Fata morgana» (1904; 1910), «Коні не винні» (1912), «Подарунок на іменини» (1912).

Психологічні новели - «Цвіт яблуні» (1904), «Intermezzo» (1909), «Хвала життю» (1912).

Твори останніх років життя – оповідання «Що записано в книгу життя» (1911), повість про життя гуцулів «Тіні забутих предків» (1912).

Повість

«Тіні забутих предків»

Михайло Коцюбинський
ТІНІ ЗАБУТИХ ПРЕДКІВ

Рік: завершена в жовтні 1911 р., надрукована в 1912 р.

Жанр: повість.

Тема: зображення життя гуцулів, їхніх звичаїв, побуту, фольклору; показ єдності людини і світу природи.

Ідея: гімн природі, чистоті людських взаємин і почуттів, засудження бездуховного життя, обмеженого дрібними потребами й інтересами.

Повість «Тіні забутих предків»

Історія написання: У 1910 р., повертаючись з лікування в Італії, М. Коцюбинський на декілька днів зупинився в с. Криворівні на Гуцульщині (на запрошення фольклориста Володимира Гнатюка).

Повість М. Коцюбинський написав внаслідок глибоких вражень від життя, звичаїв і обрядів, оригінальності мислення і світосприймання карпатських гуцулів.

Інші назви: Тіні минулого, Голос віків, Відгомін Предковіку, Дар Предків забутих

Повість «Тіні забутих предків»

Проблеми:

- гармонія між людиною та світом природи;
- життя і смерть, добро і зло;
- язичництво і християнство;
- сила кохання і неможливість існування без нього;
- роль праці в житті людей;
- стосунки батьків і дітей.

Повість «Тіні забутих предків»

Конфлікт твору (складний, багатоплановий):

- між родами (*Палійчуки – Гутенюки*) – *Іван – кохання — Марічка*;
- люди з дикою гірською природою (*Іван – злі духи та істоти*);
- люди із власним «я» (*роздвоєність Івана*);
- побутовий (*Іван – Палагна*);
- люди з людським буттям (*Іван – смерть*).

Повість «Тіні забутих предків»

Персонажі твору:

Основні персонажі:

Іван Палійчук, Марічка Гутенюк, Палагна,
мольфар Юра.

Міфічні істоти:

щезник, чугайстир, нявка.

Повість «Тіні забутих предків»

Сюжет повісті перегукується з трагедією Шекспіра «Ромео і Джульєтта».

У них є чимало спільних рис.

Як Монтеккі й Капулетті, ворогують роди Палійчуків і Гутенюків.

У ворогуючих родах є діти, які кохають один одного, – Іван і Марічка.

Давня ворожнеча має стати їм на перешкоді.

Як і в Шекспіра, герої М. Коцюбинського гинуть.

Повість «Тіні забутих предків»

У повісті широко використовуються діалектичні слова.

У 1964 році режисер Сергій Параджанов та оператор Юрій Ілленко зняли однойменний фільм.

